

(první reportáž z festivalu Prázdniny v Telči)

Před zahájením letošních, v pořadí sedmadvacátých, Prázdnin v Telči jsem si konečně vypůjčil knihu Františka Kožíka Město šťastných lásek. O co lépe se kniha čte, umí-li si čtenář pod místopisem představit skutečnou podobu města, v němž se děj této půvabné knihy ve dvou časových rovinách odehrává.

Letošní festival začal jako vždy v pátek, který letos nesl datum 24. července 2009. Není lehké najít posedmadvacáté téma festivalu. Vždy mi to připomíná téma táborové bojové hry, která je hrána všemi dětmi po celou dobu trvání tábora.

Pro letošní léto bylo vybráno téma šamanství. Ono slovo zní pohansky a každý si pod ním představuje něco tajemného a neuchopitelného.

Před otevřením hlavní brány šel do nádvoří stylizovaný průvod šamanů, představovaný mladými dívkami a chlapci, bez nichž by festival nefungoval. Asi by stálo zato udělat sraz oněch stovek pomocníků několika generací, kteří pomáhali hlavnímu organizátorovi festivalu Milanu Medvědovi Kolářovi.

Než Medvěd pozval na jeviště prvního účinkujícího, roznášela děvčata misky se záhadným čajem, který se vařil v kotli nad ohněm. Čaj měl bezesporu příměs mléka a byl sladký. Vedle mě sedící dívky čaj nechtěly, ale chutnal po prvním napití zajímavě a snad byl u všech i bez následků.

Jako první vystoupil skutečný šaman, v domorodém kroji, na hlavě s pérovou čelenkou. Jmenuje se **Genadij Gendos Čamzyryn** a pochází z jedné sibiřské autonomní oblasti s názvem Tuva. V současnosti žije v Polsku a cestuje po celé Evropě. Zpívá hrdelním zpěvem, což zejména v úvodní části, kdy tančil kolem ohně s bubínkem, byly spíše skřeky. Ve druhé části pak vystřídal několik lidových nástrojů, například čínskou citeru chagadan, nástroj pastevců dospulur, či šamanský buben. Bohužel jsem trochu postrádal pár slov vysvětlujících obsah písní. Gendos přidal závěrem i několik srdečných poděkování v ruštině a bylo vidět, že je milý člověk, byť šaman, většinou spojovaný v laické představě se zlem. Publikum se zcela jistě rozdělilo do dvou částí, z nichž první, a jistě větší, nadšeně aplaudovala a druhá spíše mlčela. Podle pramenů, z nichž jsem čerpal, má šamanův zpěv působit jako hypnóza, ale přiznám se, že u mě tomu tak nebylo a občas jsem se podíval na hodinky. Člověk však nemá dát pouze na první dojem a především oceňuji Medvědovu dramaturgickou odvahu, byť publikum v Telči bylo a je především slušné.

Ten večer však krom šamana přinesl i déšť, a tak došlo na deštníky a pláštěnky. Naštěstí kapela **Jablkoň** má dar, že divák zapomene nejen na déšť. Jablkoň je kapela, která se mi nikdy nepřejí. Je konglomerátem slovního a gestikulačního humoru Michala Němce, obsahu, úrovně a provedení Němcových skladeb, interpretační dovednosti kytaristů Martina Carvana, Johnyho Júdla a bubeníka Petra Chlouby a ženského komediantství Aničky Duchaňové. Krom nutné dávky klasiky, jako je *Pět Policajtů* či *Tetička*, zněly i novinky (tedy pro mě), například punková úprava *ého Woodyho* Zdvořil

. Krom humoru, který létal mezi kapkami sílícího deště, mě znovu a znovu zamrazilo při *Odpouštím ti, Rút*

či při snad nejkrásnější písni o dvou lidech, kteří se chtějí znovu sblížit a být zase chvíli mladí. Tuhle mrazivou krásu lze plně pochopit až ve věku blížícímu se věku státem uznávaného pro starobní důchod. A tak hezky skončil ten první zahajovací festivalový večer.

Druhý, sobotní den festivalu, 25. červenec, začal oslavou krásného ženského jména Anna formou Svatoanenské pouti. Aničkám se sice přeje až 26. července, ale stánky přijely již den předem. Pouťová hudba ten den byla zastoupena otcem s akordeonem a dvěma malými dětmi. Syn byl oblečen ve stylu Roberta Papouška a s „dětskou roztomilostí“ seznamoval sedící publikum, že až půjde z hospody, bude se s Mařenkou mačkat. S myšlenkou na dávno uzákoněný zákaz dětské práce jsem se šel raději projít směrem ke stánkům. V jednom z nich jako každý rok prodává svá zrcadla, lucerničky a další „na skle malované“ štíhlá černovláska, která si říká Kasandra. Vloni začala malovat obrázky a ve tři odpoledne, jako Martina Lancingerová, měla vernisáž v prostoru Lidušky, kde se točí pivo a též se tam hraje. Martina maluje olejem i akrylem a Telč je jejím častým motivem. Docela dobře si umím její milé obrázky představit jako doprovod dětské knihy.

Kocouří scéna, zvučená Tomášem Vrbasem a Markem Ottlem, zahájila sezónu ostravskou folkovou kapelou **Dobrá poloha**. Vlastní melodie doprovázené kytarami, perkusemi, flétnou a akordeonem zněly hezky a zpěvně, ale tak nějak jsem někde vzadu pořád slyšel ozvěnu Kamelotu. Uvidíme, třeba tam již příště nebude.

Před koncertem na zámku obloha hrozila deštěm. Hrozba se bohužel naplnila. V dešti vystoupil vokální soubor **Voxtet**, který vloni slavil 10 let. Tak nějak mám poslední dobou čím dál raději acapellové soubory, protože lidský hlas dokáže zázraky. V případě Voxtetu, založeného Martinem Mikešem, to platí bezesbýtku.

Ona šestice tvořená dvěma ženami a čtyřmi muži má v sobě náboj pohody, hravosti s melodiemi, humoru a samozřejmě čím dál lepší pěveckou stránku. Voxtet nemá vyhraněný repertoár, byť u zrodu stál obdiv k uskupení The Real Group. Dnes zní vedle sebe jazzový standard a *Snad jsem to zavinil já*, či mrazení v zádech působící *Je nebezpečné dotýkat se hvězd*, či *Bohemian Rhapsody*.

Voxtet bych vydržel poslouchat o mnoho déle než po jejich na festivalu vyhrazený čas, prodloužený dvěma přídávky.

Kanadská kapela s názvem **Cairdeas** tvořená v základu Steáfánem Hanniganem a Saskií Tomkins, jejichž čtyři malé děti rovněž účinkovaly na jevišti, hrála tradiční hudbu z Britských ostrovů, což potěšilo všechny její ctitele u nás, a že Keltů zde žijících odnepaměti tady máme. Zněly loketní dudy, housle a další nástroje.

Následovala veliká zima a tak jsem **Lajky** z Třeště a jejich nocturno vynechal.

Třetí den byla neděle. Počasí nebylo na koupání, ale nedaleký hrad Roštejn se dá za chvíli navštívit na kole a cesta zpátky zpříjemnit ve vyhlášené restauraci Na Kovárně v Mrákotíně nějakou specialitou, například Hasičovými propitými játry, nebo Práskoleským smraďochem.

Odpoledne nastoupila na Kocouří scénu pražská kapela s názvem *Fajnbeat*. Zpěvačku a

baskytaristku Irenu Grimovou jsem v Telči zahlédl již den před koncertem. Na sluncem ozářeném jevišti pak stála v pět odpoledne vedle Pavla Tilšara, zpěváka a kytaristy a Honzy Jelínka, zpěváka, kytaristy a dobristy. Historie kapely je příliš složitá, než aby se vešla do reportáže. V téhle sestavě hraje Fajnbeat zhruba tři roky. A jak hraje? Mohu napsat, že jim to docela dobře hraje a zpívá, ale podobně jako u včerejší Dobré polohy (ale i u většího množství kapel) mi zde cosi chybí. Chybí mi onen, neumím to napsat slušněji, výrazný ksicht, který kapelu oddělí od proudu těch ostatních, formálně době hrajících a založí mi ji do šuplíku paměti, odkud po pár tónech vyskočí. U lidí se tomu říká charisma, ale charisma má mít i skupina lidí, sladěných do jedné tóniny.

Zato večer diváky naladil více než bohatě. Irskou zpěvačku Pauline Scalon jsem viděl a slyšel poprvé. Vystoupila s kapelou **Live Wires**, která se dala dohromady z kapely Guidewires a Gráda. Pauline Scalon je nepřeslechnutelná jako zpěvačka a nepřehlédnutelná jako žena, pokud muž nedává přednost moderním anorektickým modelkám. Tento vzhled tmavovlasé okaté Irce z města Dingle vůbec nehrozí a je na co se dívat. Pauline zcela očividně baví zpívat a může si tuhle zábavu dovolit, protože zpívá nádherně. Nezpívá jen domorodé irské balady plné smutku a smrti, ale sahá do světového repertoáru, jen aby se to dalo krásně zpívat. Složená kapela byla tím pravým prostředím pro onen krásný hlas. Nejvýrazněji působil houslista Tóta Custy a kytarista Gerry Paul, pohyby tak trochu připomínající Petra Kocmana. Pádraig Rynne hrál na concertinu, což je malá šestiboká irská tahací harmonika a na kontrabas s placatou čapkou na hlavě hrál Andrew Laking.

Trojici z Dublinu s názvem **Sliotar** Telč zažila vloni. Ti tři chlapi nejen že hráli na nádvoří a ve sklepě, ale jamovali s neuvěřitelnou výdrží až do rána. Kytarista J. P. Kallito, bubeník Des Gorevan a hráč na irské loketní dudy a flétnu Ray MacCormac dokázali rozhybat diváka svým tvrdým nářezem ke skandovanému tleskání. Sliotar hraje hudbu v tom nejlepší smyslu agresivní, která nenechá diváka na pokoji a je založená na mistrovském muzikantství těch tří irských chlapů s vytrvalostí maratónského běžce a s bystrostí rekordmana na sto metrů. Jen nevím, zda rozdílné označení Telče, kdy Pádraig Rynne označoval Telč jako „village“, tedy vesnici, Ray MacCormac jako „town“, tedy jako město, přítomné Telečany (tak jsem slyšel, že se označují) nerozladilo.

Byla to asi zbytečná starost, protože mnozí se zcela jistě odebrali do Lidušky, kde hrála **Draga**
banda

čele s Matějem Kolářem a Predragem Duronjičem a kapela s podivným názvem Poisoned Folk (otrávený či jedovatý folk). Jenže to už jsem šel psát tuhle reportáž.